

De maan is te laat

Auteur: Anneke Scholtens

Illustraties: Beatrijs van den Bos

L E E S									
L A A T	Leeservaring								
	A	B	C	D	E	F	G	H	
	AVI								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Thema								
	vrienden, dieren								
Toegekend door KPC Groep te 's-Hertogenbosch									

Aanvulling op Leeslatthema's: humor

Genre: dierenverhaal

Aantal bladzijden: 64

1 Korte inhoud

De maan is te laat bevat 9 dierenverhalen. Van elk verhaal volgt hierna een korte inhoudsbeschrijving.

1. *De foto van Kip*

Kip is haar lievelingsfoto kwijt. Hij hing boven haar bed aan een prachtig oranje lint. Zijzelf staat er op, met haar zus en Egel, haar vriendin. Wanneer Das op bezoek komt, zoeken ze samen. (Das is heimelijk verliefd op Kip) Kip beschrijft nauwkeurig wat er op de foto staat, zodat Das weet naar welke foto hij moet zoeken. Das doet net of hij schrijft, maar ondertussen tekent hij iets op een stuk papier. Het resultaat is prachtig! 'Precies mijn foto,' zegt Kip en ze hangt de tekening op de lege plek. Wanneer Das naar huis gaat wappert er een oranje lint uit zijn zak...

2. *Raadsel*

Vos weet een raadsel: het heeft een gele jas en is krom. Egel, die net bezig is met het bakken van een appeltaart, kan niet op het antwoord komen. Ze vindt dat vervelend. 's Middags, wanneer de dieren appeltaart komen eten bij Egel, heeft zij ook een raadsel: het zit erin en als het eruit komt, dan groeit er een nieuwe. Mol, Vos, Das, ze komen niet op het antwoord en ... Egel is het zelf ook vergeten! Dan verslikt Vos zich in een appelpitje dat in zijn stukje appeltaart zit. Egel weet het weer. Dat is het antwoord, een appelpit. Mol moet heel erg nadenken. Het zat toch in Vos?

3. *De Zilveren Wortel*

Wanneer Kip en Egel op het bospad staan te praten, komt er iemand aangerend. 'Waar is de finish?' hijgt hij. Egel en Kip weten niet wat dat is en wijzen in de richting van de bosvijver. Het zal wel iets met vis zijn. Even later horen ze een plons. Als ze bij de

vijver staan en de natte kop met lange oren zien, horen ze uit een luidspreker ver weg flarden van een stem. 'Eerste prijs' en 'Haas' en ook nog iets over een wortel. Dan arriveren juwelier Bever en agent Bulldog. Haas heeft de eerste prijs gewonnen, maar hij is de finish hard voorbij gerend. En dat is verboden, volgens agent Bulldog. Toch krijgt hij zijn prijs, de Zilveren Wortel die Bever speciaal gemaakt heeft.

4. *De allerbeste*

Kip voelt zich ongelukkig. Ze had een slapeloze nacht. Iedereen is wel ergens goed in, maar zij? Zij is nergens goed in! Haas wint een Zilveren Wortel, Egel is het beste in taarten bakken. Vos is goed in raadsels. Kip heeft niets waarin ze uitblinkt. Ze probeert een aantal dingen: zingen, schilderen, maar niets lukt. Dan komt Egel met een mooie taart. Voor mijn allerbeste vriendin staat erop, in letters van chocola. En ze heeft er nooit voor geoefend!

5. *Grote Opruim*

Mol is aan het opruimen. Alle spulletjes die weg moeten, liggen voor zijn hol. Haas komt voorbij. Ze raken aan de praat over een theepot zonder deksel die als bloemen-vaas kan dienen. Een stilstaande oude klok die antiek is. Een kapotte slakom die als lampenkap gebruikt kan worden.

Mol sleept alles zijn hol weer in, op een oude hoed met twee gaten na. Die mag Haas hebben. Tevreden kijkt hij op het wekkertje dat hij gezet heeft. Nog vijf minuten, dan gaat hij op de oude, stilstaande klok kijken hoe laat het is!

6. *Kip doet aan de lijn*

Kip krijgt een uitnodiging om bij Das koffie te komen drinken met wat lekkers erbij. Maar wat moet ze aan? Ze is te dik. Van Vos krijgt ze goede raad: je moet aan de lijn gaan doen. Geen cola en gevulde koeken meer. Door Kip te wijzen op de nare gevolgen van het dik zijn, weet Vos alle lekkere dingen mee te krijgen die Kip in huis heeft. Egel en Das komen op bezoek. Die vinden Kip helemaal niet te dik. Ze drinken thee, maar Kip heeft niets lekkers meer aan te bieden. 'Kom op,' zegt Das, 'We moeten Vos waarschuwen. Nu wordt hij te dik!' Ze gaan naar Vos en tonen hun bezorgdheid. Vos moet nu de lekkere dingen wel weer teruggeven.

7. *Telefoonveger*

De dieren doen verstopperijtje. Egel is hem. Ze telt af en gaat zoeken. Vlak bij het huis van Das ziet ze een kleine buis die in de grond steekt. Een goede schuilplaats voor Mol, denkt ze. Egel kruipt erin. In de buis liggen natte bladeren en hoopjes zwarte aarde. Ze wil achteruit. Maar dat kan niet! Ze zit klem. Ze piept om hulp. Das roept dat ze vooruit moet kruipen. Dat doet ze en zo komt ze in het hol van de moeder van Das terecht. 'Je hebt onze telefoon geveegd,' zegt mevrouw Das. 'Bedankt.' En Das laat horen hoe goed de telefoon nu werkt.

8. *De maan is te laat*

Egel zit aan de rand van de bosvijver. Specht heeft een gedichtenwedstrijd uitgeschreven. De prijs is een ballonvaart. Egel doet haar best, maar het lukt niet zo. Het gedicht van Vos: *Hoor de wind waait door de bóómen, hier in mijn hol zelfs waait de wind*, vindt

geen genade bij Specht. Hij kende het al. Karper en Egel praten over gedichten en het wordt laat. Zo laat dat de maan al opkomt. 'De maan kijkt me aan. Net of hij naar me lacht, heel zacht,' verzucht Egel. 'Je hebt een gedicht gemaakt!' roept Karper. Maar Egel weet dat ze al te laat is voor de wedstrijd. 'De maan kwam te laat,' constateert Karper.

9 Mol doet de was

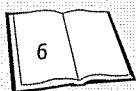
Mol gaat de was doen in de bosvijver. Vos helpt Mol om er te komen. Mol ziet niet zo goed. Vos heeft zijn badgoed gehaald, want hij wil zwemmen. Stiekem heeft hij zijn eigen wasgoed bij dat van Mol gestopt. Karper ziet Mol bezig met een hele berg wasgoed. Heeft ze zo veel was? Vos drijft in de vijver. Die oefent voor zijn vakantie. Daar heeft hij lang voor gespaard. Mol wast verder en is bezig met een sok. Vreemd, want die draagt hij nooit in de zomer, denkt hij. Dan vallen er allemaal briefjes uit de sok in het water. Meteen verschijnt Karper. Die is dol op roze papertjes en eet ze op. 'Mijn vakantie!' gilt Vos, 'mijn vakantie ligt in het water!'

2 Villa aspecten

2a Inleidend tekstje

(De teksten met een grijze achtergrond komen uit het boek. De paginanummers staan erbij.)

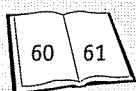
De maan is te laat wordt ingeleid met de volgende tekst:

Raadsels bedenken. Taarten bakken. Gedichten schrijven. Streken uithalen. Iedereen is wel ergens goed in. Maar lees tussen de regels om de dieren te leren kennen zoals ze echt zijn!

Een gesprekje over dit inleidende tekstje zou kunnen gaan over 'tussen de regels lezen'. Anneke Scholtens heeft niet alleen leuke verhaaltjes over dieren geschreven. Als je goed 'tussen de regels leest', nadenkt over wat je leest en wat er niet staat, maar wat je erbij denkt, kom je meer te weten. Over eigenschappen van bepaalde dieren bijvoorbeeld. Wanneer de kinderen de verhalen gelezen hebben, kunt u de inleidende tekst er nog eens bij nemen. Praat dan met ze over hoe ze de dieren hebben leren kennen.

2b Villa Alfabet

Taalkamer

Taal om bij te glimlachen:

Samen het allerbeste zijn in taart eten.

De wekker zetten om op de antieke klok te kijken hoe laat het is.

Egel is een prima telefoonveger.

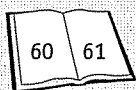
Vos ligt te zonnen. Hij oefent voor zijn vakantie.

Humor is een van de aspecten in de verhalen van Anneke Scholtens. Moesten de kinderen inderdaad glimlachen bij het lezen van de fragmenten die in de Taalkamer zijn opgenomen? Welke zin vinden ze het leukst?

Weten ze hoeveel keer per dag de antieke klok de juiste tijd aanwijst? Hoe moet Mol zijn wekker zetten als het van zomertijd weer wintertijd wordt?

Oefenen de kinderen ook voor hun vakantie? Wat doen ze dan? Luiere en zonnen, net als Vos, of andere dingen?

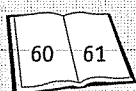

De 'even-alleen-zijn'-kamer

Misschien is zij zelf wel veranderd, zonder dat ze het merkte, zomaar in haar slaap.

Denk jij ook wel eens dat je veranderen kunt in je slaap? Denk je dat voor je inslaapt of als je wakker wordt?

In het verhaal 'De allerbeste' voelt Kip zich ongelukkig. Als ze wakker wordt, voelt ze het meteen. Gisteren was ze nog vrolijk en blij. Ze denkt dat ze misschien in haar slaap veranderd is. Dat is een enge gedachte. Hebben de kinderen dat ook wel eens gedacht? Slaap is een periode waar je geen controle over hebt. Er kan van alles gebeuren, zonder dat je je ervan bewust bent. Zomaar verandert er iets in je of aan je. Als je wakker wordt, ren je naar de spiegel. Als de kinderen deze gedachten hebben, denken ze daar dan aan voordat ze inslapen? Zorgen die gedachten er dan voor dat ze lang wakker willen blijven? Om het mee te maken als het gebeurt? Vinden ze die gedachten spannend, of zijn ze er soms ook wel eens bang voor?

Toekomstzolder

Worden Das en Kip een paar?

Zal Vos nog op vakantie gaan?

Wint Egel ooit nog eens een gedichtenwedstrijd?

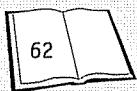
Wat kun je nog meer bedenken over de dieren in het bos?

In *Kip in de wolken*, een ander boek van Anneke Scholtens in Villa Alfabet, komt de stille liefde van Das voor Kip ook voor. In het verhaal 'De foto van Kip' weet Das op een slimme manier een mooie foto van haar te bemachtigen. Weer een blijk van zijn gevoelens voor haar. Hebben de kinderen deze lijn in het verhaal door? Misschien kunnen ze de vraag over Das en Kip in de Toekomstzolder aan Anneke Scholtens stellen als ze haar een e-mail sturen.

De andere vragen bieden de gelegenheid om de fantasie de vrije loop te laten.

Anneke Scholtens schreef een e-mail aan alle lezers.
De tekst luidt:

Van: asroos@xs4all.nl
Of mail via: villa@maretak.nl
Aan: <alle lezers van Villa Alfabet>
Onderwerp: De maan is te laat

Hallo,

Als je Kip in de wolken gelezen hebt, ken je alle dieren uit dit boek al. Op één na: Haas. Die komt dit boek binnenrennen en valt plons! in de bosvijver. Hij blijft in het bos wonen, want het bevalt hem daar wel. Ik hoop maar dat jij ook mijn bos binnen wilt hollen – pas op voor de bosvijver! – want ik heb mijn best gedaan er een gezellige plek van te maken. Het grappige is dat ik in al die dieren wel iets van mijzelf herken. Dat is logisch, want ze woonden eerst in mijn hoofd. Behalve Vos dan. Stel je voor: die pikt al het lekkers van Kip, levert een gepikt gedicht in voor een dichtwedstrijd en laat Mol fijn zijn vuile was doen. Nee zeg, zo slecht zou ik nooit zijn. Hoe ik er dan toch op kom? Tja, misschien dat ik ergens in een heel klein hoekje van mijn hoofd of hart toch wel eens zo zou willen zijn... Misschien? Wel makkelijk toch als iemand je was doet, als je het snoep van iemand anders cadeau 'krijgt', als je niet zelf een boek hoeft te schrijven, maar het lekker kan overschrijven? Ho stop! Nee, dat laatste is niet waar. Er is echt niks leuker dan zelf een verhaal of een gedicht verzinnen. Probeer het maar eens, dan zie je het vanzelf. En vergeet dan niet het aan mij te mailen. Want bijna net zo leuk als schrijven is het lezen van een helemaal zelf verzonnen verhaal.

Anneke Scholtens

Als u met de kinderen praat over de e-mail van Anneke Scholtens kunnen de volgende aspecten aan de orde komen:

Als je Kip in de wolken gelezen hebt, ken je alle dieren uit dit boek al. Hebben de kinderen het andere boek gelezen? Waarderen ze De maan is te laat net zo als Kip in de wolken? Zien ze overeenkomsten en verschillen tussen beide boeken? Houden ze van dierenverhalen? Waar gaat hun voorkeur naar uit, naar een boek met één doorlopend verhaal (Kip in de wolken) of vinden ze De maan is te laat met losse verhalen leuker. Kunnen ze hun mening beargumenteren?

Het grappige is dat ik in al die dieren wel iets van mijzelf herken. Hoe zit dat met de kinderen? Herkennen zij iets van zichzelf in de dieren? In welk dier herkennen ze zich het meest? En om welke eigenschap(pen) gaat het dan? En welk dier lijkt absoluut niet op hen? Zijn er dieren bij op wie ze heel erg graag zouden willen lijken?

Er is echt niks leuker dan zelf een verhaal of een gedicht verzinnen. Probeer het maar eens, dan zie je het vanzelf. En vergeet dan niet het aan mij te mailen. Want bijna net zo leuk als schrijven is het lezen van een helemaal zelf verzonnen verhaal.

In dit fragment worden de kinderen uitgenodigd om zelf een verhaal te schrijven en dat te mailen aan Anneke. Of maken ze liever een gedicht? Wordt het ook iets over dieren of een heel ander verhaal? Stimuleer de kinderen om hun schrijfsel naar Anneke Scholtens te mailen. Wat is de reactie van de schrijfster op hun verhaal?

2c Vragen naar aanleiding van de Villaatjes

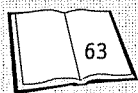
Na de hoofdstukken 3, 6 en 9 staan in het boek de Villaatjes afgedrukt. De vragen die daarbij horen en achter in het boek staan, zijn hieronder weergegeven.

Als u met de kinderen over het boek praat nadat ze het hebben uitgelezen, neem dan een selectie uit de vragen met hen door. Laat in eerste instantie de kinderen kiezen over welke vragen ze willen praten. Vraag dóór als er niet zo veel uitkomt. Vraag vooral weer naar eigen ervaringen en gevoelens in situaties die de kinderen zelf hebben mee-gemaakt.

U kunt er ook voor kiezen om de vragen meteen te bespreken als de hoofdstukken waarop de vragen betrekking hebben, gelezen zijn.

Het is bij het beantwoorden van de vragen onbelangrijk of het kind een 'goed antwoord' geeft. Vaak is niet duidelijk wat een correct antwoord is. Bovendien is het overdenken van de vraag het belangrijkste

De Villa-vragen bevatten bij ieder verhaal één vraag. Alle vragen doen een beroep op de eigen mening of ervaringen van de kinderen met elementen uit de verhalen.

Vragen na hoofdstuk 3, bladzijde 24

- 1 *De foto van Kip:* Das is verliefd op Kip. Pakt hij het slim aan, vind je?

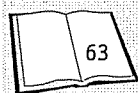
Dat Das verliefd is op Kip wordt niet expliciet verteld. Hebben de kinderen begrepen dat Das de foto van Kip wilde hebben omdat hij verliefd op haar was? Zouden zij het ook zo aangepakt hebben, of kunnen ze een andere manier bedenken.

2 Raadsel: Welk raadsel kun jij bedenken?

Het verhaal over raadsels nodigt natuurlijk uit om zelf een raadsel te bedenken, of een raadsel dat je al kent aan anderen te laten horen.

3 De Zilveren Wortel: Je wint wel héél erg als je de finish voorbij vliegt, nietwaar?

Zien de kinderen de humor in van Haas die opgespoord moet worden, omdat hij de finish voorbij gevlogen is?

Vragen na hoofdstuk 6, bladzijde 43

- 1 *De allerbeste:* Waar ben jij het allerbeste in?

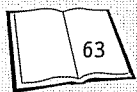
Kip verkeert in een identiteitscrisis. Ze vindt zichzelf waardeloos. Iedereen is ergens goed in, maar zij? Hebben de kinderen dat gevoel ook wel eens? Kunnen ze van andere kinderen aangeven waar die goed in zijn? Waar zijn ze zelf goed in?

2 Grote Opruim: Kun jij ook zo moeilijk afstand doen van spulletjes, net zoals Mol?

Opeens denk je: 'Wat heb ik toch een troep. Ik ga opruimen'. Maar dan kom je spulletjes tegen die je lang niet in handen hebt gehad. Er komen herinneringen boven. Dit kreeg ik van die en die. Dat heb ik gekregen toen we met vakantie waren. Hier heb ik een tijd voor gespaard. En dan verandert troep ineens weer in iets dat je eigenlijk niet kwijt wilt.

3 Kip doet aan de lijn: Ken je iemand die aan de lijn doet? Lijkt zij (of hij!) op Kip?

Aan de lijn doen. Kennen de kinderen uitspraken en gedrag van mensen die vinden dat er een paar pondjes af moeten? Hebben ze door hoe moeilijk het is om lijnen consequent vol te houden?

Vragen na hoofdstuk 9, bladzijde 59

1 Telefoonveger: Wat is jouw beste verstopplekje?

Verstoppertje spelen. Alle kinderen doen dat op zijn tijd. Hoe lang duurt het voordat je 'gebuut' wordt? Vraag aan de kinderen welke regels zij gebruiken bij verstoppertje spelen. Hoe lang moet je tellen? Vind je het leuk om hem te zijn? Of verstop je je liever?

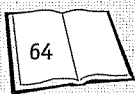
2 De maan is te laat: Vind je dat Egel de wedstrijd had moeten winnen met haar gedicht?

Het is een prachtig gedicht geworden, dat Egel bij toeval gemaakt heeft. Vinden de kinderen het een prijs waard?

3 Mol doet de was: Boontje komt om zijn loontje. Vos is toch niet zó slim, vind je ook niet?

Vos krijgt de kous op de kop. Moet je maar geen misbruik maken van de zwakheden van anderen voor eigen gemak!

Om de kinderen te attenderen op een boek van Anneke Scholtens dat eerder verscheen in Villa Alfabet, staat de volgende tekst na de Villa-vragen afgedrukt:

Kip en de andere dieren hebben nog veel meer beleefd. Daarover kun je lezen in *Kip in de wolken*.

Ja, Kip is in de wolken, want ze krijgt échte liefdesbrieven met prachtige cadeautjes erbij.

En die krijgt Kip van Flamingo. Smoorverliefd wordt ze op hem.

Maar Specht de postbode, vertrouwt die brieven en die cadeautjes niet. Hij kent iedereen in het bos, maar van Flamingo heeft hij nooit gehoord. Wie zit daar toch achter?

Houd je van grappige verhalen? Dan mag je dit boek niet overslaan!

3 Extra verdieping

3a Praten over taal en gevoel

In elk van de verhalen komen taal- en/of gevoelsaspecten voor die de moeite waard zijn om te bespreken. Hieronder volgt een selectie, voorzien van bespreeksuggesties.

De foto van Kip

Op bladzijde 8 staat: *Nu ze het over de foto hebben, mist ze hem nog meer.*

Je bent iets kwijt. Iets dat je dierbaar is. Daar moet je vaak aan denken. Maar er zijn ook momenten dat je het vergeet. Tot iemand erover begint, dan doet het gemis zich nog sterker voelen. Vraag aan de kinderen of ze dit herkennen en er voorbeelden uit eigen ervaring van kunnen geven.

Kip wordt zelfs emotioneel als ze bedenkt wat er met haar lievelingsfoto gebeurd zou kunnen zijn. Daarom is ze dubbel blij met de tekening die Das maakt. Zou Das geweten hebben hoezeer Kip aan die foto gehecht is?

Raadsel

Egel vindt zichzelf een beetje dom. Zij kan de oplossing van het raadsel dat Vos haar voorlegt niet bedenken. Dan heeft ze zelf een raadsel bedacht en is ze bang dat ze het vergeet. Eigenlijk is Egel erg onzeker over haar eigen kunnen. Hebben de kinderen deze eigenschap in Egel herkend? Voelen zij zich ook wel eens dom? Of zijn ze heel zeker over hun eigen kennis en kunde?

De Zilveren Wortel

Kip hoort voor het eerst het vreemde woord 'finish'. Wisten de kinderen meteen wat daarmee bedoeld wordt? Wat vinden ze ervan dat Kip denkt dat het iets met vis te maken heeft?

Het is streng verboden een finish voorbij te hollen, volgens Bulldog. Hij zou er zelfs een boete voor kunnen uitspreken! Haas belooft dat hij voortaan bij elke finish zal stoppen. Herkennen de kinderen de humor in deze passage?

De allerbeste

Ontevreden zijn met jezelf. Met je uiterlijk, of jaloers zijn op anderen die beter zijn in allerlei dingen. Hebben de kinderen dat gevoel ook wel eens? Waar zijn ze ontevreden over? Zijn er ook dingen van henzelf, waar ze wel tevreden mee zijn? Hebben ze ook een allerbeste vriend/vriendin?

Grote Opruim

Haas brengt Mol op nieuwe ideeën om oude spullen weer te gebruiken. Wat vinden de kinderen van de oplossingen van Haas? Mol is er in ieder geval zo tevreden mee dat hij de spullen niet meer kwijt wil. Kunnen de kinderen verrassende toepassingen bedenken voor spullen die ze eigenlijk weg willen gooien?

Kip doet aan de lijn

Gebeurtenissen om bij te glimlachen:

Kip die gaat joggen om af te vallen en na thuiskomst de koelkast plundert.

Vos die de nadelen van dik-zijn wel erg aandikt, zodat Kip, bang geworden, al haar lekkernijen inlevert.

De gebreide jurk die Kip van Egel krijgt, want die rekt zo heerlijk mee.

Das die met een rode kop bekent dat een Kip zonder buikje geen gezicht is.

Kip die zich zo licht als een veertje voelt, zonder dat ze ervoor hoeft te rennen.

Vos die in zijn eigen val loopt en de lekkernijen weer moet inleveren.

Wat is het commentaar van de kinderen op deze fragmenten?

Telefoonveger

Telefoonveger, boomklever (Egel 'is hem' en blijft bij de boom staan in plaats van de anderen te gaan zoeken). Wat vinden de kinderen van deze nieuwe woorden?

De maan is te laat

Wat vinden de kinderen van het gedicht van Vos? Ze hebben natuurlijk de overeenkomst met het Sinterklaaslied gezien, maar Vos heeft er wel een eigen draai aan gegeven. U kunt dit procédé laten toepassen: geef een bekend versje of gedichtje en laat de kinderen de laatste regel(s) zelf bedenken.

Karper vindt gedichten ook mooi, en lekker! Vooral gedichten over de natuur, de maan, de sterren en de liefde smaken bij hem naar meer. Letterlijk. Houden de kinderen van gedichten en versjes?

Mol doet de was

In dit verhaal komt de voorliefde van Karper voor briefjes weer terug. In *Kip in de wolken* kwam dit ook al aan de orde. Daar is Karper gek op liefdesbrieven, die zo heerlijk zoet smaken. En hier is het roze spaargeld van Vos een ware lekkernij voor hem!

3b Kennis van genres

De verhalen in *De maan is te laat* zijn echte dierenverhalen. Anneke Scholtens laat dieren optreden die dingen beleven alsof het mensen zijn: aan de lijn doen, opruimen,

verstoppertje spelen, de was doen. Maar de schrijfster verstaat de kunst om in de belevenissen van de dieren veel humor te verwerken. Veel gebeurtenissen laten een glimlach tevoorschijn komen. Bovendien maakt ze gebruik van algemene opvattingen over eigenschappen van dieren. Vos die altijd sluw wordt neergezet, Haas met zijn snelheid, Bulldog als politieman. Andere dieren krijgen eigen karaktertrekjes: Kip die aan de lijn wil doen en niet tevreden is met zichzelf, Egel die onzeker is, Mol die een beetje naïef is. Houd een gesprek met de kinderen over de eigenschappen van de dieren in *De maan is te laat*. Vinden ze de dieren goed getypeerd? Of zouden ze bepaalde dieren andere karaktertrekken willen geven dan Anneke Scholtens deed? Kunnen ze zelf een dierenverhaal schrijven, met dieren als hoofdpersonen die in 'menselijke' situaties terechtkomen? Hoe maken ze gebruik van 'bekende' eigenschappen van de dieren die ze laten optreden?

Fabels zijn de dierenverhalen bij uitstek waarbij eigenschappen van dieren een duidelijk functionele rol spelen. Er zijn boeken waarin fabels zijn verzameld. Laat de kinderen er eens enkele lezen. Het is een uitdaging voor de betere lezer om 'de moraal van het verhaal' in fabels te ontdekken.

3c Praten over illustraties

Wanneer het kind het Boekprofiel heeft ingevuld, neemt u dit erbij. Vond hij/zij de tekeningen van Beatrijs van den Bos goed passen bij het verhaal? Laat de kinderen vertellen waarom zij 'ja', 'weet niet' of 'nee' invulden. Vraag verder wat zij van de illustraties vinden, ook los van het verhaal. Spreekt de tekenstijl hen aan? Laat ze vertellen of de dieren en situaties op de tekeningen 'levensecht' (realistisch) zijn. Zouden het ook foto's geweest kunnen zijn?

Kunnen ze vertellen hoe de illustrator tekent: veel lijntekeningen, veel ingekleurde vlakken, of een combinatie daarvan.

Vergelijk met de kinderen de tekeningen in dit boek eens met die in een ander boek. Zoek een boek uit waarin de illustrator een heel andere stijl van tekenen heeft. Laat de verschillen in tekenstijl benoemen. Let op zaken als: grote lijnen – details, bijna alleen lijnen – vlakken, realistisch – schetsmatig, sfeer die de tekeningen oproepen.

Op de illustraties van Beatrijs van den Bos is heel veel te zien. Ze illustreren een bepaald fragment uit het verhaal. Natuurlijk is het de kinderen opgevallen dat Beatrijs de dieren ook neerzet alsof het mensen zijn. Ze lopen op twee 'benen', ze hebben kleren aan, ze spreken, ze bewonen ruimtes die gemeubileerd zijn. Vinden de kinderen dat de dieren goed getroffen zijn? Laat ze ook de gezichtsuitdrukkingen van de dieren eens bekijken en bespreken.

De tekenstijl van de illustraties is realistisch, maar wat in de tekeningen verbeeld wordt is niet realistisch. De realistische tekenstijl bevordert op deze manier de geloofwaardigheid van dieren die zich gedragen als mensen. Hebben de kinderen tijdens het lezen van de verhalen voortdurend het idee gehad dat het over dieren ging? Of verga-ten ze dat? Dragen de tekeningen hieraan bij?

4 Verwerking

Voor verdere verwerking is nog een aantal kopieerbladen opgenomen.

4a is het Boekprofiel.

4b een creatieve opdracht.

4c de brief aan Anneke Scholtens, de schrijfster van *De maan is te laat*.

4d tenslotte, is het titelblad.